

VI LAGER MATEN DIN!

VESTFOLD BONDELAG

Vi leverer

Hver dag leverer fylkets **1425 aktive bønder** gode råvarer til maten som spises i Norge. Vi holder landskapet åpent, gir arbeidsplasser og bidrar til stor verdiskaping over hele landet.

- Om lag **20 % av landarealet i Vestfold er matjord** (litt over 400.000 dekar).
- «Lille» Vestfold har bare 4 % av landets matjordareal, men **over 90 % av Vestfolds matjord er egnet til produksjon av korn, potet eller grønnsaker**. Vi er derfor svært viktig for Norges selvforsyning av mat:
 - **20 % av Norges matkorn** produseres i Vestfold
 - **25 % av Norges grønnsaker** produseres i Vestfold
 - Drøyt 1000 av fylkets aktive bønder produserer korn
 - Vi er **Norges nest største potetfylke** (om lag 10 % produseres her)
- I Vestfold produseres nesten **10 % av landets slaktegris**. Hvis man legger alle pølsene som produseres i løpet av et år på Nortura i Tønsberg etter hverandre når de rundt Ekvator!
- Fylkets drøyt 5000 sauer og deres lam bidrar til å holde godt besøkte friarealer, øyer og kulturlandskapet åpent. Det gjør også fylkets 2500 melkekyr. De produserer dessuten 17 millioner liter melk, noe som dekker Vestfoldinnbyggernes årlige behov for drikkemelk! Og vestfoldbonden er innovativ; Vi er fremst i landet når det gjelder ombygging til løsdriftsjøs og hver 3. liter melkes nå av robot.

Vi skaper verdier og arbeidsplasser

AgriAnalyse utarbeidet en verdiskapingsrapport for Vestfoldlandbruket i 2014;

- **Førstehåndsverdien i Vestfolds jordbruksproduksjon utgjør 1,3 milliarder kroner**
 - Grønnsaker, frukt og bær produseres på ca 4,5 % av arealet, men utgjør ca 45 % av førstehåndsverdien.
- **Fylkets matindustri omsetter for mellom 9 og 10 milliarder kroner hvert år!**
- Vestfoldlandbruket bidrar til en betydelig sysselsetting;
 - 1433 er sysselsatt i jordbruk og tilhørende tjenester
 - 251 er sysselsatt i skogbruket
 - 2606 er sysselsatt i mat-(næringsmiddel)industrien
 - Nortura, Matbørsen, Tine, Fatland og Findus utgjør de største, med over 100 ansatte hver, men det er 124 næringsmiddelbedrifter i fylket.
 - 824 er sysselsatt i trelast, trevare og papirindustri

Mens sysselsatte i industrien i Vestfold har falt med 24 % siden 1999, har sysselsatte i matindustrien økt med 4 %. I Vestfold er nå 20 % av industriansatte sysselsatt i matindustrien.

Norsk matindustri er i stor grad basert på innsatsfaktorer fra norsk råvareproduksjon. Uten dette er det liten grunn til å regne med at norsk matindustri vil bestå. Et velfungerende importvern og gode rammer for norsk matproduksjon sikrer verdiskaping i matindustrien!

Og best av alt; Verdiskapinga i vestfoldlandbruket er en del av framtidens bioøkonomi!

Vi er en del av klimaløsningen og det grønne skiftet

Vi står foran et grønt skifte. Samtidig øker befolkningen og behovet for mat. Vestfoldbonden er klar for å produsere mer mat, på en klimasmart måte og med et lavere klimaavtrykk.

Måltrettet avl i over 60 år og god dyrehelse gjør at **norsk storfekjøtt bare har halvparten så stort klimaavtrykk som snittet på verdensbasis**. Vi tar *ytterligere grep!*

Et eksempel på dette er vårt samarbeid med Greve Biogass. Vestfoldbøndene leverer nå store mengder husdyrgjødsel til «Den magiske fabrikken» i Tønsberg. Sammen med matavfall oppgraderes husdyrgjødsel til **biogjødsel og biogass**. Biogjødsel reduserer behovet for kunstgjødsel og kan spres på en god agronomisk måte, mens biogassen erstatter fossile energikilder. Man kan faktisk kjøre 10.000 km på ei ku hvert år!

Framtidas landbruk må være både klimatilpasset og bærekraftig. Vårt mål er et fossilfritt landbruk i 2030. Det er summen av hver enkelt bondes klimatiltak som avgjør om vi når klimamålene. Fra 2017 tilbys det derfor klimarådgivning på gårdsnivå i hele landet.

Bevare Vestfolds unike matjord

Et samlet Storting vedtok i desember 2015 at nedbygging av matjordarealet skal reduseres med 1/3 innen 2020.

I rapport 5- 2015 «Selvforsyning av mat og arealbruk» har AgriAnalyse beregnet at man produserer **like mange kalorier på 1 dekar med industrigulrot som på 34 dekar med grovfôr!** For norsk selvforsyning er det derfor et svært stort tap hvis man bygger ned den svært produktive matjordene i Vestfold.

Vårt klima er også unikt; Den norske vekstsesongen er bare halvparten av i området rundt Paris, men i Brunlanes plantes de første grønnsakene ofte ut i mars!

Vi har derfor et særlig ansvar for å hindre nedbygging av matjord.

Kartet nederst til venstre viser at matjordene i Vestfold (rødt og oransje) ligger der utbyggingspresset er størst. Vestfold Bondelag engasjerer seg i jordvern, men det å ta vare på matjordene er ikke først og fremst en bondesak. Det er en samfunnssak!

Vestfold Bondelag

- 3185 medlemmer per 01.01.2016
- 85 % av de aktive bøndene er medlemmer hos oss. Resten er personlige medlemmer som er opptatt av fortsatt trygg og god matproduksjon i Vestfold.
- 18 velfungerende lokallag fordelt utover i hele fylket, et aktivt fylkesstyre og et fylkeskontor med 3 ansatte på Grønt Fagsenter i Stokke.
- Vi representerer «bøndene», «næringa», «grunneierne» og «vestfoldlandbruket» i veldig mange sammenhenger i Vestfold og taler vestfoldbøndenes sak i nasjonale landbrukssaker.

Vestfold Bondelag, Gjennestadtunet 85, 3160 Stokke, tlf 33 36 32 00

vestfold@bondelaget.no

www.grontfagsenter.no

www.bondelaget.no/vestfold

